

Els nostres contes: un patrimoni a conservar

A principis d'aquest curs el professor de "Cultura i societat de les comunitats catalanoparlants" ens animà a fer algun tipus de treball de recerca relacionat amb la cultura popular i després de molts projectes que no ens portaren a cap lloc vaig decidir desempolvar un llibre de contes populars que férem a l'escola quan anavem a seté (suposo que els meus companys de classe se'n recordaran d'aquell recull de contes).

En llegir-los ens trobàrem amb un recull de contes i llegendes que poc tenien a veure amb els contes d'avui en dia i menys encara amb els dibuixos animats.

Fou gràcies comprovar que les meves companyes no coneixen cap dels contes que aquest recull inclòia o si en coneixen algun era una versió diferent de la que hi havia escrita, ja que quan férem aquest recull els contes els obteníem preguntant a gent major del poble.

He de dir també que, afortunadament, al professor li va encantar la idea degut a que els reculls d'aquesta mena són molt poc nombrosos i menys encara els d'aquesta zona, ja que els pocs que hi ha recullen contes de l'àrea de Catalunya o de València i les seves rodalies però cap d'ells inclou contes de la Plana o del Maestrat.

Tot aqüell ens pot ajudar a fer-nos un idea de la situació en la qual es troba aquesta tradició popular; avui en dia les famílies després de sopar no es reuneixen a la vora del foc a escoltar els contes dels iaixos, sinó que es reuneixen per a veure la televisió i ni tan sols es reuneixen. D'aquesta forma els contes que perduraven en la memòria dels nostres majors es van perdre al no haver-hi cap recull escrit i potser algun dia desapareguen amb ells.

Jo crec que hi ha que fer tot el que puguem per a que aquests contes no desapa-

reguen ja que ens mostren la forma de viure i de pensar de l'època en la que foren escrits.

Fa uns quants anys, potser, encara hi havia alguna iaia que en lloc de contar-li al seu net la *Caputxeta vermella* li contava el conte de *La rabosa de Tirig i el llop d'Albocàsser* i potser molts dels que esteu llegint aquest article aquells conte us recorda a la vostra infància.

Per a fer-vos tornar els records d'aquesta època tan bonica de la vostra vida i per a ficar el meu granet d'arena per a que no desapareguen aquests contes típics del nostre poble m'agradaria publicar-ne alguns a aquest periòdic. Començaré amb *La rabosa de Tirig i el llop d'Albocàsser*, espero que vos agradien.

La raboseta i el llop

Aqüell era una vegada una raboseta de Tirig i un llop d'Albocàsser que anaven tots dos per un camí. El llop portava a la boca un formaget que havia furtat d'Albocàsser.

La raboseta en veure el formaget li va preguntar:

- Tu d'on eres?

Ell li va contestar obrint la boca:

- D'Albocàsser.

Com va obrir la boca i va caure el formaget i la raboseta li'l va furtar.

El llop va pensar: ara li preguntaré d'on és. La raboseta, com era més espavida, va apretar els llavis per a que no li caiguera i va contestar: de Tirig.

I el formage se'l va menjar la raboseta de Tirig.

Aquest conte s'ha acabat.

L'Encreuat malcriat

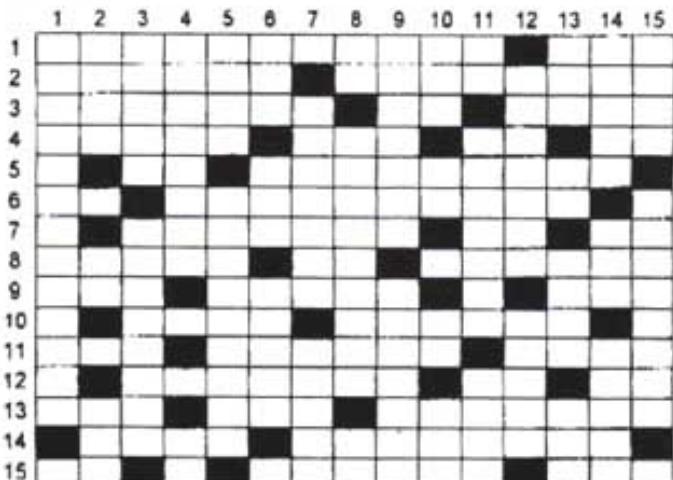
per Fede

HORIZONTALS

- Bar, club, pub, camping, etc... Nom per anomenar una persona, de la qual es desconeix el nom.
- Localitat costera de Santander, amb un port excel·lent. No és molt aconsellable beure la llet en aquesta època.
- San Antonio, Santa Ana, Santa Bárbara, San Diego, etc... Sustitut del teu nom. Representa un verdader trauma per a molts adolescents, a l'hora d'existir de casa.
- No ho pot fer quan tens una alternativa. Un gelat anglès, vist per l'esquena. Abreviadament, personatge distinguda. Al final del carrer.
- Portera de futbol americà. Part de l'arc que podem trobar també a l'america. Gènere cinematogràfic que inclou totes les pel·lícules de Indiana Jones.
- Un vulgar testicle. Embolic que s'ha fet el meu amic francés Mates. Com dirà "el passati", un encísam.
- Lieta que fa un angle recte. Ben mira, es com un estant que ix d'una pareta i serveix sobretot per acumular pols. Metall dur, del mateix color que la plata i es fa servir en acers i pistoles. El reverend ens recomana que no la perguem.
- Maquinari. Funció matemàtica que va donar nom a una famosa colla del poble. Constitueix la base de les guerres del segle XX sobrestit.
- Begudes alcohòliques en llenguatge col·loquial. Tenen forma d'ous. Sol representar la unitat de CD-ROM de l'ordinador. Fidel company del viangre.
- Única al cel. Com ens agrada votr cosa paraula darrer del nostre nom a les actes de notes, al revés. De dreta a esquerra, acord entre persones però no es precis documentar. Muntanya amb dos pics.
- Davant d'un adjetiu indica comparació. Paraula que tan els agrada als metres i tan de respecte fa als pacients. Preludi de assassinat.
- La b oberta de cames. Síntoma que patim quan fem un poquet el ridícul. En contradirecció, matricula dels cotxes de Talavera de la Reina. Al començament del títol.
- Fidel company de Blas, encara que més d'una vegada l'haguera assassinat. Afegis una "ce" al final i hauràs fet magia. Estat mexicà conegut per la seua "saleta", i no té res a veure amb el vici.
- Ben mira, marca de cotxe, en la que els noms dels seus models abraçaven tota la geografia espanyola. Efecte que produeix la música "maquineta" de les discoteques.
- Titol d'una novel·la de Stephen King portada als videoclubs, posar a la cartrula hi ha un pallissó. Planta d'una església sense absis. Adjunta un punt cardinal i la lletra amb forma de serp i formaràs un conjunt de coses escampades. Quan hi ha lluna plena sol creixer.

VERTICALS

- Aparell que mesura els graus que tenim, sobretot el cap de setmana. El que queda d'una pireueta.
- La sota d'ors. Superfície concava. Príncipi de daltona. Triangle amb potes. Pere Ruiz, es va fer famós gràcies al seu llibrer gros.
- Molt famosa és la del Drac de Mallorca. A la majoria de cases només té activitat a l'hivern.
- "Becades" durant tot l'hivern de alguns animals. La vintena de l'alfabèt. Lletra que no pot estar davant de la be i de la ja. Confonja el cel per la seua casa.

- De buit cap amunt, aguanta la llanta. Per les seues instal·lacions passen molts trens, plural.
- No et meteges! Està molt bo, però quina peste dreta. Antigament movia els cabells de ferro. Pero en té dos.
- Baret. Cranc que té un color especial. Constitueix la part femenina del cap.
- Element químic amb número atòmic 21 i pes atòmic 44,96, per cert no té res a veure amb la sièra. Necropòli, es tan no vote algú a les pel·lícules de por antigues. Fica un pal al mig i es tornarà tot fosc.
- Primera regla del bon capader. Cap al cel, burgesa, sima, oxò, etc...
- Fa aproximadament dos anys, em felicitava a tots els nadals per telèfon. Nom d'un famós pianista de cognom Montoliu. Viatge-tresna fletxa al revés. Comença la crònica. Afegis cent romans davant i serà un autèntic desastre.
- Cap amunt, costum d'un poble. Es felix pasejant per la comuna dels gratcels. El que li trau el somri a un aprenedor.
- Sant Isidre, Sant Vicent, Sant Antoni, Sant Roc, etc... Pujar, fixar registre o entrada o d'exida a algun document.
- Segon moviment dels religiosos. En contra de la gravetat, als costes de la sel vertical legona. Moltes carreteres estan plenes. Mirant cap al cel, planta que no pertany a la flora.
- Necessària per a la pràctica del senderisme, costura per amunt. A moltes pel·lícules resulta molt complicat trobarlo. El que li dona de menjar al dentista.
- Cap per a dalt, la família del monarca. Postre molt dolç típic de la comuna de "Els Ports", tres parades). Servit per a que no caiguin els lliris que estan a la seu dreta.